

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Episcopalis

In Qva Episcoporum Non Tantvm, Eorvmqve Vicariorum munus; sed
Parochorum etiam & conscientiarum directorium concernentium casuum
ac dubiorum indies occurrentium Resolviones ... quām brevissimè
continentur

Zerola, Tommaso

Coloniae Agrippinae, 1680

Concilium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10447

ibi Abb. & Covar. in c. conquesti, num:
5. ver. 7.

Secundò, causa matrimonialis non
potest compromitti laicis, ca. penul de
in integ. rest. gl. in ca. de consang. & affi-
nit. imò Con. de sponsal. 2. par. ca. 8. §:
ult. num. 2. in fine, dubitat quòd nec
potest compromitti in clericum ex vi
compromissi, quando agitur de fœde-
re matrimonij.

Tertiò, in causa electionis potest
compromitti in unum tantum, ita
Gem. in c. sicut, cum vers. quero quòd,
& in ca. si cui, notab. 1. de elect. lib. 6.
& sic etiam in præsentatione, quia elec-
tio & præsentatio in hac pari passu
ambulant, prout dictum est in 1. p. in
vers. intrusus.

CONTUMACIA.

Propter contumaciam, quilibet in re
petiam levi contingentem, potest
excommunicari, gl. in ca. duo, 96. dist.
Panor. in ca. 1. de iud. & ibi Ripa n.
29. & est communis, prout Cov. in c.
alma mater, 1. par. §. 9. n. 3. Ratio est
quia citatus, & non comparens con-
temnit, & fit inobediens. D. Tho. 2.
2. q. 105. art. 1. & sic, quando citatur
aliquis à judice ecclesiastico etiam in
relevi, si non comparet, potest excom-
municari, tanquam inobediens, quia
videtur contempnere.

CESSIO BONORUM.

Dubium est, an cedens bonis tene-
atur ad restitutionem si pervene-
ti ad pingviorem fortunam? Respon-

detur succinctè primò, quod quando
cessio fit cum ignominia, non tenetur:
secundò, quando fit sine ignominia,
dat juratoriam cautionem, de solven-
do, si pervenerit ad meliorem frugem;
tertiò, ad id tenetur in utroque foro:
quartò, non tamen tantum quantum
debebat unicuique, etiamsi ad pingvis-
simam pervenit facultatem, quia illa
cessio debet ei aliquid relevare: quin-
tò, semper solutio, & restitutio debet
fieri, remanente ei aliquo sufficienti ad
vitam sustentandam decenter, ista ha-
bes communiter glo. in c. Odoard. in
ver. ad pingviorem, de solut: & ibi Host.
& in Sum. tit. de cess. bon. Cov. l. 2. c. 1.
n. 6. var. Azo. in Sum. l. 7. Codicis rub.
71. & si fuisset excommunicatus pro-
pter debitum facta cessione debet sta-
tim absolviri, Sylvest. in ver. cedere.

CONCILIUM.

Primò, an abbates, præpositi, & alij,
petiam usum mitræ habentes, debe-
ant præcedere capitulum in synodo
provinciali, vel dicecesana?

Respondeatur decisivè, quòd non,
quoniam capitulum præcedit collegi-
aliter, id est, simul prout in choro, pro-
cessione, & assistendo suo prælato,
ita Io. de Selua tratt. de benef. 1. p. q.
2: nu. 51. ex Gem. in cap. statutum, in
princ. in §. quamquam in 3. notab. de
presbyr. eod. lib. & ita fuit decisum in
facto in Synodo diœcesana Neapolita-
na celebrata sub Card. Alphōso Carafa
sub an. 1565. die 9. Feb. f. 60. & etiā fuit
respon-

responsu[m] à sac. Congreg. Archiepiscopo Salertino, & ita practicavi in Concilio provinciali Amalfitano celebrato hoc anno die 8. Maji 1597, ubi interfui, ut Episcopus Minorensis Suffraganeus, ita tenet Boër. in Addit. tract. de auct. in cons. par. Francie, num. 67, & infra, & probatur ratione validissima ultra prædicta. nam Abbates hodierni (qui potius commendatarij debent vocari) si nunc haberent monachos, vel presbyteros in suis Abbatii vellet ire in processionibus, simul cum suis monachis, vel presbyteris, peto quo in loco? non post capitulū, ergo ante, cum suis monachis, seu presbyteris. nam constat omnes Abbatias, quas modò possident isti Abb. antiquitùs, vel fuisse monasteria monachorum, vel collegia, ergo similiter debent se habere, per regulam subrogatus, nam commendæ fuerunt inventæ à Leone IV. ut ait Reb. titul. de com. num. 6. & canonici collegialiter procedentes repræsentant cathedralē Ecclesiam, quæ plus aliis honorari debet, & præfertur omnibus Abbatii, & præposituris contentis intra limites provinciæ, ita Selv. loc. cit. & quia canonici sunt de corpore Ecclesie & Episcopi, & requisisti, de testam. Staph. fol. 2. num: 4. Selv. 2. p. q. 1. n: 7, licet Abb. in ea. exore. num. 3. de privileg. teneat oppositum, tu tamen tene quod dixi, & pro dicto Abbatis facit c. fin: & ibi Gem. notab. 4. de offic. de leg. lib. 6. ubi Papa prius ponit Abbates, & postea dignitates cathedralēs, & collegiatas, tamē Gem. loquitur per argumētū.

Secundò, an Archiepiscopusteneretur pluries monere Episcopos suffraganeos, ut veniant ad synodus provinciales.

Respondetur, quod unica monitio sufficit, gloss. in capit. si Episcopus, 18. dist. Afflīct. in const. inconsutilem, nu: 56.

Tertiò, licet dictum sit Archiepiscopum esse præsidentem, & caput in Con. provinciali, & licet appellatio regulariter non admittatur, nil ab inferiore ad superiore, tamen appellatur ab Archiepiscopo ad Concilium provinciale, Nav: con. 6. num. quarto, de major. & obed. ratio est, quia Archiepiscopis est caput Concilij provincialis, solum quoad convocationem, & quoad primam sedem, ut senior, seu decanus, in capitulo, sed non ut Episcopus in Synodo diocesana, ubi Episcopus est caput in omnibus, cum illud agat cum suis presbyteris, qui sunt ei subditi, non sic provinciales Archiepiscopo, cum sint æquales in omnibus, præterquam in convocatione, sessione, & subscriptione in dicto Concilio, idem cons. 6. & sequenti, de majorit. & obed. & Archiepiscopus potest excommunicari, & mulctari à Concilio provinciali, cum Concilium sit superior singulis ipsum continentibus, de quorum numero ipso Archiepiscopus est unus, & alij Episcopi, & sic remota convocatione, primo loco, & præcedentia, in propounder & subscribendo, in omnibus aliis est æqualis suis suffraganeis, idem loc. cit. Ratio est, quia singulares canonici de capitulo sunt minores capitulorum,

lo, & ut sic Concilium est majus Archiepiscopo, & Episcopis, sicut capitulum est majus & superius singularibus Canonicis, ita Gem. in cap. 2. v. sed pro ejus dicto consuet: lib. 6. Gloss. in cap. irrefragabilis. in ver. per capitulum, & ibi Ion. de off. judic. ord.

Hinc sit, quod quoad incensations debet aequaliter procedi, scilicet, tres incensations Episcopis, sicuti Archiepiscopo, & patet eadem ratione, in cap. enim, five collegio major, & decanus, & senior, tothabet incensations, quot singuli canonici.

Quarto, quo ordine est sedendum, & procedendum? Respondetur, primò, Archiepiscopus: secundò, Episcopi: tertio, capitulum cathedralle, collegialiter incedens, vel sedens: quartò Abbates habentes privilegium mitræ, & baculi: quinto, procuratores Abbatum absentium, Nav. conf. 3. §: 7. & 8. de major. & obed. septimo, collegiatæ: octavo, Plebani, five Archipresbyteri: nonò, Parochi, Boët. loc. cit. num. 83.

Quinto, utrum ea, quæ sunt in Concilio provinciali, possint statui contradicente Archiepiscopo? Respondetur, quod sic, quia sanctiuntur collegialiter, & sufficit, quod sunt accedente majori parte, Navarr. conf. 1. de his quæ sunt à majori parte capituli.

Sexto, an constitutions, quæ sunt in Concilio provinciali, seu diocesano comprehendant exemptos regulares, eorumque loca? Respondetur, quod non, Nav. conf. 1. de sepultur. hoc tamen fallit, prout dixi in ver. ex-

communicatio, de can. materiali, §. 4. & Clem. 1. de privileg.

Septimò, an Rectores Ecclesiarum parochialium, quæ nullius dioecesis sunt, possint compelli, vel ab Archiepiscopo, ut convenient in Concilio provinciali, vel ab Episcopo in diece-sano, & videtur quod sic, quia Con. Trid. sess: 24. c. 2. §. Synodi quoq; dicit, etiam exempti omnes, &c. tam en oppositum tenet Nav. conf. 12. de major. & obed. & locus Concilij potest intelligi, quando exempti habent aliqua beneficia extra exemptionem, quia ratione illorum tenerentur interesse Concilio, prout à simili dicit idem Concil. eadem sess. cap. 15. in fin. & sess. 14. cap. de reform. & Navarr. cap. 9. de jurejur.

Ottavò, an Episcopi exempti possint compelli ab Archiepiscopo viciniori, ut semel eligant ipsum à Concilio provinciali celebrando juxta formam sacri Concilij loc. cit. & videtur, quod sic, quia Concilium dicit, semel, &c. Congr. censuit, quod electio facta semel, obligat successores, tamen oppositum videtur verius, primò, quia electio dicit voluntarium, cum dependeat à voluntate, & voluntas non dicatur voluntas vera, quando ab aliquo cogitur. D. Th. 2. 2. qu. 13. Aristot. quinto Ethic. secundò, quia censuit ita Nav. de curatis exemptis qui sunt inferioris ordinis, & valet argumentum à minori ad majus. 3tiò, quia vidi multos Episcopos exemptos, qui nondum elegerunt Metropolitanum, & fuere celebrata Concilia provincialia in viciniis

nis Archiepiscopatibus, tamen vide
sup. in ver. consilij, §. 4.

CONCURSUS.

Primò, ponitur edictum ad concursum, pro aliqua parochiali vacante, an possit concurrere ille, qui fuit accusatus de aliquo crimine, Navarr. *conf. 6. de accus. respondetur, quod sic, & non obstat, quod sac. Concil. Trident. sess. 24: capit. 18: de reform: §: peracto, & capit. licet canon. de elect. lib: 6. quod sit idoneus etate, moribus, doctrina, prudentia, & aliis, quae non potest habere inquisitus, quia potest esse talis, & tamen inquisitus per malevolos inimicos, & maledicos, & invidos, prout Diaz. in pract: crimin. capi. 6. circa medium, & capitul. 140. nisi sit infamatus apud graves & bonos viros.*

Secundò, si Episcopus juxta formam sacri Concil. Trid. & Bull. Pii V. succedente vacatione parochialis, facit concursum, & electo digniore, & misso ad Sedem Apostolicam, si ad eam collatio pertinebat, si ipse moritur, vel renunciat: vel distulit sic electus an possit aliquis impetrare dictum beneficium à Papa non facta mentione de concursu? Respondetur, quod non, quia ad Episcopum eundem regreditur, & reddit auctoritas iterum faciendo concursum, & iterum eligere dignorem, eumque mittere pro impetracione Romam, ita Navarr. *confilio 11. num. 3. de rescript.* & sic semper quod concursus non sortitur effectum suum, pertinet ad Episcopum facere alterum, quia negligentia im-

petrantium non debet nocere diligentia Episcopi. hoc tamen ego temperarem, nisi aliter à Summo Pontifice impetraret, in forma dignum.

CONFISCATIO:

Primò, confiscatio bonorum hereticorum, praeteralios, videnda est Bulla 22. Alex. IV. & fructus beneficiorum, vide Syman. tit. de inst. cath. num. 9. jus verò patronatus acquirit libertatem, cap. ult. de heret. Symanch. loc. cit. num. 96. dos, paraphernalia, arthæ, emphyleusis, melioramenta, secundum, Covar. lib. 2. c. 2. nu. 12. var.

Secundò, confiscare omnia bona solum competit judicibus, à quibus non appellatur regulariter, licet reclamatetur, Capyc. decif. 130. num. 40. Azo. in summa lib. 9. Cod: rub: 48. nu: 8.

CONFIDENTIA.

Primò, confidentia, quando sapiat simoniam, vide Caputaq. dec. 201. p. quomodo probetur, vide eund. dec. 200: & 202. vide Bull: Pii IV. 109. quae incipit, Romanum Pontificem, & Pii V. Bull. 87. quae incipit, intolerabilis. Nav. in Manual. ca: 23: à nu: 103. ubi habes, quid sit confidentia, in quibus fiat, & quomodo probetur, & poena, & in multis Concil. in tit. de simon.

Secundò, qui accipit beneficium ad confidentiam, committit simoniam conventionalem, & fit incapax ad beneficia obtainenda in futurum, Caputaq. dec. 238. par. 3. prout dicitur in ver: simonia, §. 15.

CON-